

DECIZIE

28 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței – Svetlana Filincova

Judecători – Dumitru Mardari, Maria Ghervas

examinînd recursul declarat de către întreprinderea individuală „Cerempei Marina”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către întreprinderea individuală „Cerempei Marina” împotriva Universității Agrare de Stat din Moldova privind încasarea datoriei, penalităților și a prejudiciului material,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2016, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de către întreprinderea individuală „Cerempei Mariana”,

c o n s t a t ă:

La 30 decembrie 2013, ÎI „Cerempei Marina” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Universității Agrare de Stat din Moldova privind încasarea datoriei, penalităților și a prejudiciului material.

Prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 30 decembrie 2015, a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea înaintată de către ÎI „Cerempei Marina”.

La 08 februarie 2016, ÎI „Cerempei Marina” a depus apel împotriva hotărîrii primei instanțe, solicitînd admiterea cererii de apel, casarea hotărîrii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 30 decembrie 2015 cu emiterea unei noi hotărîri prin care să fie admisă acțiunea înaintată de către ÎI „Cerempei Marina”.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 martie 2016, s-a respins cererea reprezentantului apelantei ÎI „Cerempei Marina” privind scutirea de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de ÎI „Cerempei Marina” și i s-a acordat apelantei un termen pînă la 11 mai 2016 pentru a prezenta dovada de plată a taxei de stat, cît și a apelului motivat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2016, s-a restituit apelantei ÎI „Cerempei Marina” cererea de apel pentru neînălăturarea neajunsurilor menționate în încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 martie 2016 și s-a remis apelantei ÎI „Cerempei Marina” cererea de apel cu toate înscrisurile anexate.

La 27 iulie 2016, ÎI „Cerempei Marina” a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 30 martie 2016 cu remiterea pricinii la rejudecare pentru examinarea apelului.

În motivarea recursului a invocat că necesită a fi citat avocatului acesteia desemnat pentru a întocmi recursul motivat.

Totodată, invocă că reprezentantul desemnat nu a întocmit cererea de apel motivată din motiv că ultimul nu răspundea la telefon și la scrisori.

Potrivit art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu criticile invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră recursul neîntemeiat și pasibil de a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să-l respingă și să mențină încheierea.

Încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței la acea fază a procesului și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor referitoare la temeiul de restituire a cererii de apel – motiv pentru care Colegiu considerată legală și întemeiată încheierea recurată, din următoarele considerente.

Potrivit art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Astfel, Colegiul constată că apelanta la depunerea apelului împotriva hotărârii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 30 decembrie 2015, nu a prezentat motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea acestuia, cât și a solicitat scutirea de la plata taxei de stat, iar instanța de apel prin încheierea din 30 martie 2016, a respins cererea de

scutirea de la plata taxei de stat, nu a dat curs cererii de apel, apelantei fiindu-i acordat un termen pînă la 11 mai 2016, ora 11.00, pentru lichidarea neajunsurilor apelului.

Ulterior, ÎI „Cerempei Marina” a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel din 30 martie 2016, în partea respingerii cererii privind scutirea de la plata taxei de stat, astfel, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 11 mai 2016, a fost respins recursului declarat de către ÎI „Cerempei Marina” și menținută încheierea instanței de apel.

Astfel, în legătură cu neînlăturarea neajunsurilor de către apelanta ÎI „Cerempei Marina” și anume, neprezentarea dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 4023, 90 lei pentru depunerea cererii de apel, instanța de apel prin încheierea recurată a restituit cererea de apel depusă de către ÎI „Cerempei Marina”.

La adoptarea încheierii recurate instanța de apel a aplicat prevederile art. 369 alin. (1) CPC, adică a restituit cererea de apel, deoarece apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC.

Astfel, Colegiul constată legalitatea încheierii recurate, deoarece apelanta nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel, în speță nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat.

Potrivit art. 113 alin. (1) CPC, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Colegiul reține că din materialele dosarului se constată cu certitudine că apelanta a cunoscut despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat, ținînd cont că recurentul a contestat încheierea instanței de apel prin care nu s-a dat curs cererii de apel, în partea respingerii cererii privind scutirea de la plata taxei de stat, recurs ce a fost respins de instanța de recurs, însă apelanta nu a înlăturat neajunsurile în termenul acordat prin încheierea din 30 martie 2016.

Prin urmare, dreptul apelantei ÎI „Cerempei Marina” de a prezenta dovada de plată a taxei de stat, a expirat la 11 mai 2016, ora 11.00.

În conformitate cu prevederile art. 10 alin. (1) CPC, sancțiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

(2) Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură poate fi invocată,

în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.

(3) Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

În acest sens, instanța de apel corect a conchis că apelanta este ținută să suporte consecințele nefavorabile, prin neexercitarea drepturilor procedurale de care dispune.

Totodată, instanța de recurs apreciază argumentele recurente ca fiind neîntemeiată, lipsite de un sport probatoriu în acest sens.

În aceeași ordine de idei, Colegiul specifică că instanța de apel nu a îngădit dreptul apelantei ÎI „Cerempei Marina” de acces liber la justiție și a întreprins toate măsurile posibile în vederea asigurării respectării acestuia.

Sub aceste aspecte Colegiul mai notează că, CtEDO în jurisprudența sa, promovează cu consecvență cu titlu de principiu, obligația părților de a se interesa de soarta procesului în situația în care ele au fost înștiințate despre inițierea și desfășurarea acestuia și de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță (Van Ham versus Germany, nr. 7557/03 din 11.09.2007).

Subsidiar, Colegiul apreciază că apelantul era obligat să cunoască și să înțeleagă consecințele inacțiunii lui, având în vedere și faptul că cadrul legal la acest compartiment este clar, simplu și lipsit de obscuritate.

În acest context, Colegiul conchide că instanța de apel corect a restituit cererea de apel, or apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile de a înlătura neajunsurile la cererea de apel, respectiv, acțiunile apelantului reprezintă o încălcare a prevederilor legale imperative.

Aceste norme juridice poartă un caracter imperativ, fapt ce impune instanța de apel la obligația de restituire a cererii de apel în cazul în care apelantul, în interiorul termenului fixat, nu a prezentat dovada că a înlăturat neajunsurile.

Remarcă Colegiul că potrivit art. 61 CPC, (1) părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Astfel, este cert stabilit că, în interiorul termenului fixat, apelanta nu a înlăturat neajunsurile apelului și nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat.

La caz, Colegiul notează că o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, avînd în vedere obligația părților de a se conforma dispozițiilor instanței de apel, sub sancțiunea restituirii apelului.

Ținînd cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a) CPC al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către întreprinderea individuală „Cerempei Marina”.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către întreprinderea individuală „Cerempei Marina” împotriva Universității Agrare de Stat din Moldova privind încasarea datoriei, penalităților și a prejudiciului material.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

Judecător –

Svetlana Filincova

Judecători –

Dumitru Mardari

Maria Ghervas